Anul II. Nrul — 17 | Prețul unui exemplar **4** Lei. | Timișoara, 22 Aprilie 1928

卐 SVASTICA BANATULUI 卐

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. *A. C. CUZA*

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Pentru Lugoj: D. P. Asandi ziarist, Str. Împăratul Traian No. 9.

CLARIFICAREA SITUAȚIEI POLITICE

„Rațiunea de stat a momentului"

Situația politică a țărei, o putem caracteriza în două cuvinte:

Haos — cu perspective anarhice.

Această situație, extrem de primejdioasă — și care nu mai poate continua, întrucât compromite interesele superioare ale naței românești — se datorește unei singure **mari greșeli politice:**

Greșeala politică, de la 5 Iunie 1927, cu înlăturarea samavolnică a guvernului Generalului Averescu, înainte de timp, și înlocuirea lui cu partidul uzat, național-liberal.

Această mare greșeală — politică — amintind loviturile cari schimbă vizirii despotiilor orientale, prin intrigi de saraiu — ni-a creat următoarea situație:

Partidul uzat național liberal: adus la guvern, a fost silit să recurgă la alegeri abuzive, violente și necinstite, cari l'au făcut și mai odios, lipsindu-l de orice prestigiu, și din cauza aceasta, ne mai putând guverna, dar totuși îndărătnicindu-se a rămânea la putere", pentru care doar comisese toate nelegiuirile.

Partidul național-țărănesc: reușind el singur, din întreaga opoziție, în aceste „alegeri" odioase, și din cauza aceasta, cerând să fie adus numai decât la guvern, — sub presiunea unor „mari întruniri" publice, cu amenințări, alături de comuniștii internaționali, și la cari guvernul răspunde cu întruniri și mai mari, fără comuniști.

Partidul poporului: exclus din Adunările legiuitoare, prin mijloacele abuzive cunoscute, părând, oarecum că a fost desființat, și că dar nu se mai poate constituționaliceşte, să i se încredințeze guvernul.

Inalta Regență: stând în fața acestei situații, nehotărâtă — între „popularitatea" „marilor întruniri, ale partidului național-țărănesc, și „popularitatea", nu mai puțin, dacă e vorba, de număr, a marilor întruniri, ale partidului național liberal — nestiind ce să facă.

„Popularitatea marilor întruniri" în adevăr — pe cari doar știm că orice guvern, este în stare să le organizeze, cu mijloacele lui, ca și orice partid, dacă dispune de bani, câteodată suspecți — admițând chiar că ar merge până la amenințări și violențe, și mai ales în cazul acesta: **nu poate fi un motiv politic, pentru schimbarea guvernelor.**

Dar atunci: care este motivul politic?

Răspund — unul singur:

„Rațiunea de Stat a momentului".

Intr'o cuvântare a mea, la Mesagiu mi se pare, în Adunarea deputaților de la 1921 — se vede dar că nu fac o teorie ad-hoc — am, expus, mai pe larg, această problemă, arătând anume, cu exemple în serie, **rațiunea de Stat a momentului,** pentru care au fost schimbate guvernele noastre: ca să dovedesc, că nu le schimbase voința arbitrară a „Regelui", cum susțineau atunci unii politiciani, nerăbdători, să-i cheme Regele, „la putere" pe dânșii.

Ce este însă „rațiunea de Stat" — și cine o determină?

„Rațiunea de Stat", este expresia intereselor superioare ale nației, și se determină singură.

In orice moment — de aceea o numesc **„rațiunea e Stat a momentului"** — sunt interese imediate, de însemnătate națională, pentru că de la dânsele depinde binele și câteodată existentă însăși a unei nații, și cari cer acțiunea imediată a unor anumiți oameni, sau după regimuri a unor anumite partide, capabile să le dea satisfacție.

„Rațiunea de Stat" — ca expresie a acestor interese naționale — repet: se determină singură, și dovada o avem în faptul compromiterei lor, de îndată ce nu se respectează această determinare autonomă, a rațiunei de Stat.

Voiu cita ca exemplu:

Rațiunea de Stat, dela 1927, care cerea, prin determinarea ei autonomă, evidentă — pentru satisfacerea intereselor momentane și de viitor, ale nației românești **— să continue, guvernarea Generalului Averescu, până la terminul ei constituțional, hotărât.**

Dar de unde rezultă, că tocmai aceasta a fost „rațiunea de Stat a momentului" de la 1927? Din următoarele **fapte** precise, cunoscute de toți, cari impuneau menținerea lui la guvern, în tot cazul, nu justificau să fie schimbat.

In politica externă: guvernarea Generalului Averescu, dobândise un mare prestigiu, odată cu recunoașterea alipirei Basarabiei, de către Italia, și cu regularea, momentană, în favoarea noastră, a chestiunei optanților unguri.

In politica internă: guvernarea Generalului Averescu — după alegeri și ele supuse la ingerințl, dar cari, în nici un caz nu pot fi comparate cu alegerile nelegiuite, criminale, ale partidului național liberal, asociat cu jidanii — ajunsese a guverna liniștit, având relații normale, cu celelalte partide.

In politica parlamentară: guvernarea Generalului Averescu, parvenise la normalizarea dezbaterilor, până la egalarea deplină cu parlamentul Românesc, de înaintea războiului.

In politica națională: guvernarea Generalului Averescu, era pe cale să înlăture și ultimele asperități, dintre Ardeleni, și așa poreclitii, de ei, „regățeni", realizând unificarea sufletească deplină a tuturor Românilor, cum o dovedesc și dezbaterile parlamentare normale, deatunci.

In politica bisericească: guvernarea Generalului Averescu prevenea zdruncinarea, ce a urmat, făcând în tot cazul, să nu se poată agita de nimeni, anumita chestie".

In politica dintre partide: guvernarea Generalului Averescu ducea, automatic, la limpezirea situației, prin cooperare, posibilă, cu elementele partidului național țărănesc, când ar fi văzut, că au în fața lor, perspectiva unei opoziții fără sfârșit, cu cei patru ani ai partidului național liberal, și iarăși din capăt, la rând, fără dânșii, din patru în patru.

„Rațiunea de Stat, a momentului, la 1927, se vede dar în ce fel se determină, ea singură, autonom — cu toată evidența, pentru orice minte politică preocupată numai de interesele nației românești — cerând ca această guvernare să-și continue opera, în terminul ce il fixa Constituția. Totuși:

Impotriva „rațiunei de Stat", de-atunci, evidente, guvernarea Generalului Averescu, a fost înlăturată, de către partidul național liberal, la 5 Iunie 1927: prin intrigi.

Rezultatul nerespectărei acestei determinări autonome a „rațiunei de Stat", dela 1927, îl vede oricine, tot atât de evident, la 1928:

In politica externă: scăderea prestigiului României, prin nesuccesul de la Geneva, cu chestiunea optanților Unguri, revizuită.

In politica internă: o guvernare fără autoritate și odioasă tuturor, după alegerile criminale dela 1927, pe baza cărora, totuși pretinde să păstreze puterea.

In politica parlamentară: înjosirea desbaterilor, cu injurii și scandaluri, rușinoase, așa precum Parlamentul României, nu le-a cunoscut niciodată.

In politict națională: învrăjbirea, până la paroxism, între frați.

In politica bisericească: jignirea Bisericei dominante, provocând retragerea prelaților ortodoxi din Senat.

In politica dinastică: agitarea „anumitei chestii", făcând să sporească neliniștea țărei.

In politica partidelor: legitimarea agitațiunei anarhice, a partidului național țărănist, împotriva partidului național liberal, din cauza tuturor acestor calamități, și în lipsa celorlalte organizații politice excluse, din adunările legiuitoare.

Toate acestea, atât de grave neajunsuri pentru țară — dela 1928 — au cum se vede, ca singură cauză:

Nesocotirea „rațiunei de Stat", dela 1927, care cerea ca guvernarea Generalului Averescu, să continue până la terminul ei, hotărât de Constituție.

Dar în fața acestor calamități — cari cad exclusiv, cu toată greutatea suferințelor țării, în sarcina partidului național liberal — se naște întrebarea:

Ce avem de făcut?

Răspund, printr'o altă întrebare:

Care este „rațiunea de Stat", de la 1928?

Căci pe aceasta este chemată să o aibă în vedere **Inalta Regență** — care singură poate, să scoată țara din haosul anarhic, la care a adus-o partidul național liberal — și căreia dar i se impune astăzi, ca cea d'intâiu condiție, și imperios: să nu asculte de intrigile acestui partid.

*

„Rațiunea de Stat, a momentului", la 1928, se determină singură, și ea, putând să fie rezumată în următoarele două puncte, precise, evidente de sine:

„Rațiunea de Stat": reclamă îndepărtarea imediată, de la guvern, a partidului național liberal.

„Rațiunea de Stat": interzice să se încredințeze guvernul României, partidului național țărănesc.

Punctul întâiu, mi se pare, că e în afară de orice contestație — chiar nici a partidului național liberal, el însuși, căruia îi presupunem destul discernământ politic, și destul patriotism, ca să vadă, că momentan, guvernarea sa, nu corespunde intereselor țărei.

Punctul al doilea — în stare de nedumerire actuală, a spiritelor — știm că este supus îndoielei, chiar și din partea unor oameni politici, zicându-și:

Adică, de ce să nu fie și un guvern național țărănesc?

De ce? Pentru două motive:

Intâiu, pentru că nu are nici o rațiune de a fi.

Apoi, pentru că toate rațiunile cer, să nu fie.

Căci — întreb: care este rațiunea de a fi, a unui guvern al partidului național țărănesc?

Să zicem oare, că **„marele număr"**, al acelora cari au fost aduși la întrunirile publice, ale acestui partid?

Dar „marele număr", îl au și întrunirile partidului națioanl liberal. „Marele număr", s'a văzut și la întrunirile recente, de la Iași și de la Focșani, ale partidului poporului.

Pe cine dar să aleagă **Inalta Regență**, dacă e vorba de „marele număr"? Care, de altfel, în nici un caz nu este o rațiune de a fi, fără alte condiții.

Rațiunile de a nu fi, ale partidului național-țărănesc, sunt, în schimb, așa de numeroase, încât abia le poți numera.

Demagogia primejdioasă. **Anarhia,** cu care asaltează Inalta Regență declarând, prin glasul șefului său autorizat, d. Iuliu Maniu, că: a „încetat lupta politică, și începe lupta națională"! **Echivocul, cu „anumita chestie":** despre care zice, că există, dar că nu este „actuală".

Alianța cu comuniștii: pe cari îi reîntroduce, sub scutul său, în politica țării, în momentul chiar când toate Statele civilizate, în primul rând, aliații noștri, se luptă contra primejdiei lor, dovedite.

Incapacitatea politică a conducătorilor săi, — rezultând din toate acestea, ca și din celelalte de până acum.

Acțiunea directă a jidanilor, asupra guvernului țării, prin oamenii cari l'ar constitui, în numele acestui partid, și cari stau în serviciul tuturor întreprinderilor jidănești, de pildă, a Băncei Marmorosch Blank și C-ie, în frunte cu d. Al. Vaida-Voevod, francmasonul, fost Președinte al Consiliului de Miniștri, care a făcut „saltul în prăpastie", cum a zis el însuși, al semnării tratatului de la Saint-Germain, acordând toate drepturile jidanilor, și cu alții, ca Gr. Iunian, din Consiliul de Administrație, ca I. Răducanu, director al unei sucursale, a aceleași Bănci, ca și ceilalți ilustri, Mirți și Boili, ai d-lui Iuliu Maniu, amestecați și cu jidanii: și cari, în nici un caz, nu se poate admite să fie totodată și exponenții politicei românești.

Lipsa de omogenitate — a formației, Mihalache, Mișu Cantacuzino, Moscovici, Iorga, Stere, Maniu — făcând imposibilă, în principiu, orice guvernare normală durabilă.

Nu! hotărât: **rațiunile de a nu fi,** a partidului național țărănesc, sunt de așa natură și prea numeroase, ca **Inalta Regență,** să-i poată încredința misiunea de a conduce destinele României.

Dar atunci, se va întreba care poate fi guvernul de mâne?

Răspund — din cele ce preced — că unul singur:

Guvernul „rațiunei de Stat", a momentului.

Dar cine să-l formeze? Și cari sunt condițiile, pe cari trebue să le îndeplinească, acel care l'ar forma?

Răspunsul, la aceste întrebări, aparține numai **Inaltei Regente** — de la care toți îl așteaptă. Noi, nu avem decât datoria să ne spunem părerea, dacă vom fi întrebați. Când ea va socoti, că trebue, în sfârșit, să rezolve și **criza de guvern** — care agită țara de prea multă vreme, în paguba ei. Așadar: pe cât mai de curând!

*

O ultimă întrebare, ar putea să mi se mai pună, de către unii, cu buna credință, de către ceilalți, cu perfidie — cum a mai fost, insinuând că m'aș fi dat „cu partidele" — de către alții, ironic:

Cum stă cu „Liga Apărării Naționale Creștine?

Stă, foarte bine!

Ea este, pe deplin asigurată — prin aceeași teorie generală — că mâne îi va veni rândul să constitue, ea:

Guvernul „rațiunei de Stat" a momentului.

Când? Atunci, fără îndoială, când Românii, în tot mai mare număr, și hotărâți să se apere, vor înțelege, că „partidele" — asociate cu jidanii — ne duc la peire.

Mai este? mai este! Dar **sigur!**

A. C. CUZA

„Apărarea Națională"

Babeș-Bolyai University, Central University Library, Cluj

Pericolul jîdovesc

In ziua de 6 l. c. d-l **deputat Adrian Brudariu**, văzând pericolul jidovesc, care ameninţă cu pierire neamul românesc, l'a prezentat la Tribuna Parlamentului, prin următoarea comunicare:

Domnule Preşedinte,

Domnilor Deputaţi,

Adresez această comunicare Domnilor Miniştrii de Finanţe şi Industrie, rugându-i să ia măsurile ce vor crede pentru a remedia **starea de şomaj şi boicot în care se găsesc specialiştii ROMÂNI din Banat.**

Avem 47 de ingineri şi 65 absolvenţi şi licenţiaţi români ai Academiilor de Comerţ, cari SUNT BOICOTAŢI de cele 400 fabrici (mai toate jidoveşti) din Banat şi cari primesc enorme ajutoare dela Banca Naţională, dela Stat şi dela Creditul Industrial.

Numai în Timişoara DIN 164 FABRICI, DEABIA 4 SUNT ROMÂNEŞTI.

In aceste 160 de fabrici se întrebuinţează în mare măsură Ingineri „specialişti" şi funcţionari de bancă **cetăţeni străini, iar specialiştii noştri, inginerii noştri şi contabilii noştri, mor de foame,** cu toate severele măsuri luate de d-l ministru al Muncii.

Ştiu domnii Miniştrii de Resort că DIN CEI 600 DE FUNCŢIONARI ŞI SPECIALIŞTI CARI SUNT LA CELE 49 INTREPRINDERI INDUSTRIALE ALE LUI SZANA (fost Silberstein), DICTATORUL FINANCIAR AL BANATULUI, NUMAI UNUL SINGUR NICOLAE MIOC ESTE ROMÂN?

Ştiu Domniile Lor că „INDUSTRIA LÂNEI A D-lui TOTIS, marea fabrică de postav din Timişoara, care are atâtea avantagii dela Stat, tolerează un singur funcţionar român: pe IANCU BERCOVICI? (şi acesta jidan).

Că fabrica de furnituri şi mobile: „MUNDUS BÂRLOVA ARMENIŞ din 50 are numai 2 FUNCTIONARI ROMÂNI?

Că „Prima fabrică de pălării" din Timişoara a d-lui Schwartz şi Pick din 40 funcţionari şi specialişti NU ARE NICI UN ROMÂN?

Că funcţionarii fabricei de pălării „UNIO" DIN JIMBOLIA în majoritatea lor sunt SUPUŞI STRĂINI?

Singură „Reşiţa", **din 2000 de specialişti şi funcţionari, inclusiv domeniile sale forestiere, A AJUNS CU CHIU CU VAI DEABIA LA 3% FUNCTIONARI ROMÂNI?**

Până şi la calea ferată care e instituţie de stat SE INLOCUESC ROMÂNII DIN TIMIŞOARA CU FUNCTIONARII STRĂINI.

Industria textilă la noi are un regim vamal protecţionist şi drept consecinţă fabricile au urcat preţurile, au mărit producţia şi produc marfă din ce în ce mai proastă.

Au scutiri de taxe vamale la instalarea maşinilor şi la mărirea fabricilor, au avantaje la furniturile către armată, AU REDUCERI DE TRANSPORT 30% pentru materia primă şi 45% REDUCERI PE C. F. R., la produsele lor, urcându-se aceste avantaje la SUTE DE MILIOANE beneficii cari SE CHELTUESC IN STRĂINĂTATE. Banca Naţională le dă reescompt cu 6% şi Creditul Industrial cu 9%.

Când se fac atâtea avantagii în industrie, a-şi putea zice PARAZITARE ŞI DE EXPLOATARE FĂRĂ REZERVE a producătorilor de materii prime şi a atâtor categorii sociale, socotesc că şi Statul are dreptul să impuie industriilor protejate şi avantajate IN DAUNA consumatorilor români, ca cel puţin 40% din specialişti şi funcţionari ai acestor întreprinderi, să fie ROMÂNI şi să nu se mai aducă de peste graniţă TOŢI CÂRPACII cari în ţara lor nu găsesc NICI-O INTREBUINTARE, ŞI-ŞI DAU AERE DE SAVANŢI la noi aci.

AVEM ATÂŢIA INGINERI CARI FAC FALĂ TĂRII ŞI CU RENUME EUROPEAN şi de aceia socotesc că ei merită mai multă solicitudine din partea stăpânirei, iar noi să avem DEMNITATEA DE A-I IMPUNE ACOLO UNDE SUNT BOICOTAŢI!

Până voi veni cu o interpelare la toamnă în acest sens, supun sugestiunilor Domnilor Miniştri de Resort şi întregului Guvern această importantă problemă a somajului specialiştilor noştrii români din Banat.

ADRIAN BRUDARIU
Deputat de Timiş-Torontal

Lipsa de lucru în discuţia Parlamentului

In şedinţa din 6 April, d-l deputat Dr. Aurel Cosma-iunior, a făcut în Parlament, următoarea comunicare:

Lipsa de lucru, care este mai acută în Transilvania, a lăsat fără ocupaţiune şi a aruncat într'o stare deplorabilă mii de muncitori. Este datoria Statului ca să intervină şi să ia măsurile necesare pentru înlăturarea ei.

Permiteţi-mi Domnule Ministru, să vă atrag atenţiunea asupra unui fapt care constitue fără îndoială una dintre cele mai importante cauze ale şomajului şi care s'ar putea foarte uşor înlătura E vorba de faptul că în **multe întreprinderi din Ardeal şi din Banat sunt angajaţi muncitori de CETĂTENIE STRAINĂ, în timp ce muncitorii noştri someză.** Faptul acesta pare şi mai eclatant atunci când privim muncitorii intelectuali, adică Directorii sau conducătorii, funcţionarii şi muncitorii specialişti din diferitele întreprinderi. **Sub motivul că la noi în ţară nu se găsesc specialişti suficienţi, multe societăţi industriale şi comerciale îi recrutează şi îi aduc din străinătate. Iată cum se naşte chestiunea ŞOMAJULUI INTELECTUAL, care uşor ar putea plămădi cei dintâi germeni ai unui PROLETARIAT INTELECTUAL. Să nu uităm apoi că această lipsă de lucru pentru intelectuali, dacă nu se iau măsuri de îndreptare din vreme, se poate accentua din an în an tot mai mult, pentru că Universităţile noastre dau în fiecare an un număr considerabil de forţe noui şi tinere cari după atâta timp de studii, îndurând cu speranţe pentru viitor mizeriile vieţii studenţeşti, vor fi expuşi să înceapă o nouă epocă de mizerie: aceea a şomajului intelectual.**

Domnule Ministru, eu cred că atâta timp cât noi avem elemente specializate cari stau fără ocupaţiune, nu ar trebui ca întreprinderile noastre să angajeze cetăţeni străini. Şi la acest rezultat s'ar putea foarte uşor ajunge prin verificarea permiselor de şedere în ţară acordate muncitorilor străini, fie manuali ori techniciani, fie intelectuali, iar pe de altă parte luându-se dispoziţiuni ca atunci când întreprinderile vor avea nevoe să angajeze muncitori sau funcţionari, ele să fie obligate să dea preferinţă celor de cetăţenie română.

Rugăm
Achitaţi abonamentul!

Puterea cuzismului

In numărul acesta publicăm vorbirile rostite la Tribuna Parlamentului, în ziua de 6 Aprilie a. c. de d-nii deputaţi Adrian Brudariu şi Dr. Aurel Cosma iunior. Ambele vorbiri au o deosebită însemnătate pentru noi cuziştii, anume:

Tinerii deputaţi de Timiş-Torontal nu s'au prea ocupat cu studiul doctrinei şi a programului partidului din care fac parte (dacă se poate vorbi de doctrină şi program la partidele din România), ceeace pentru dânşii a fost de mare folos. Sufletul lor tânăr a căutat să pătrundă în tainele durerilor noastre naţionale şi au făcut o descoperire nouă pentru dânşii: **pericolul jîdovesc,** *într'o unică formă socială.*

Scandalizaţi de descoperirea făcută, au alergat la Tribuna Parlamentului, ca să denunţe Ţării întregi, ceeace au descoperit. Bine au făcut!

Aprobăm cele spuse de dânşii, în fond, dar în formă, nu, fiindcă tinerii noştrii deputaţi (nu ştim din ce motive „diplomatice") nu au avut curajul să accentueze în mod deosebit, că **despre jîdani** *vorbesc. D-l Brudariu a amintit numai întreprinderi curat jîdoveşti, iar d-l Dr. Cosma iunior, tot la jîdani a făcut aluzii, când a vorbit de „specialiştii" din străinătate.*

Inregistrând aceste fapte constatăm, că tinerii deputaţi au fost conduşi de un spirit deosebit de acela a partidului din care face parte. Ba am putea vorbi de un spirit diametral opus partidului, dacă avem în vedere, că partidele pactează cu jîdanii şi luptă alături de ei contra cuzismului naţional-românesc, — iar deputaţii de mai sus au lovit cu putere în aliaţii jîdani ai partidului lor.

Constatăm, că cei ce pătrund în tainele sufletului românesc; cei cari simt căldura inimei româneşti, acei se conduc de glasul misterios al conştiinţei şi pleacă pe un drum, care la noi se chiamă „cuzism", fiind **singura cale indicată de glasul sângelui ce ne curge prin vâne.**

Descoperirea lor nu e nouă. E veche, la cuzişti. Păcat însă că aceşti tineri nu se adâncesc în studiul tainelor inimilor lor proprii şi în acţiunile lor nu prea consultă glasul adevăratei conştiinţe româneşti. Dar sperăm, că va veni vremea când şi dânşii se vor adepa la singurul izvor dătător de viaţă şi putere, nesăcatul izvor de energie: cuzismul — părăsind infecta cloacă: partidul.

Nu se poate, ca cineva să afle vre-o soluţie în interesul neamului, fără, ca ea să nu fie de mult scrisă şi explicată în mod detailat şi precis în doctrină, programul şi sistemul politic al cuzismului românesc. Pentru cele de mai sus, ofer proba:

Statutul L. A. N. C.: *cere expulzarea tuturor străinilor veniţi după 1918 în ţară.*

. . . Acţiunea culturală — *nu poate să rezolve problema jidănească — aşa, precum s'a propus, ca Statul să ajute elementele româneşti, mai ales la ţară, prin cantine, căminuri sau licee la sate: pentru că pe calea aceasta se asigură, să zicem, existenţa românilor în şcoli, dar nu li se poate asigura* **cariera;** *pentrucă prin oraşele ocupate de jidani, românii medici, avocaţi sau profesionişti de ori ce fel, nu se pot hrăni, din lipsa de clientelă; pentrucă dar,* **ridicarea elementului dela ţară, în asemenea condiţii, însămnează proletarizarea lor şi sărăcirea satelor de inteligenţe active...**

(22 Iulie 1927, A. C. Cuza, în Sistemul politic al L. A. N. C.)

A. Tieranu

O imperativă datorie

In articolul meu întitulat „Oameni şi fapte" arătam cauzele din care **solidaritatea naţională** e ameninţată de a se slăbi. Azi în aceste rânduri, studiind zi cu zi manifestaţiile celor cari ne înconjur, cu toţii constatăm, că această slăbire a solidarităţei provine, afirm categoric, din o cauză singură, **Lipsa de încredere** în forţele neamului nostru, în noi înşine, în marii noştri oameni de ştiinţă, creatori, descoperitori şi conducători.

Fapt care dintr'un spirit pe care nu-l putem decât condamna, nu ne place ce este românesc, nu ne plac creaţiunile minţei româneşti, în domeniul artei, ştintei, culturei şi technicei, cari însă sunt foarte mult apreciate şi valorate, ba chiar întrebuinţate de alte neamuri. Pe stofe, pe fabricate şi pe ori ce din comerţ şi literatură, nu se dă un ban, nici un preţ, dacă nu are marcă streină.

Până şi în oştire, folosim regulamente şi metode de luptă, numai spun de arme streine.

Aceste adaptări, de ori ce fel, nu îmbracă sufletul poporului românesc, e o haină în care nu-i stă bine; — sau îl strânge sau e prea largă.

Şi aceasta din cauza, bine arătată de bătrânul savant Gustave Le Bon, care spune: **„Sufletul unui popor reprezintă o îngrămădire de elemente strămoşeşti, pe care le-au adunat veacurile".** „Pe această stâncă de granit, cresc **elementele nobile ale sufletelor INDIVIDUALE NATIONALE, plămădite de mediu şi educaţie.**

Marele Cogălniceanu spunea: **„O fi fost şi va fi mare şi model Napoleon Bonaparte pentru Franţa, — dar pentru noi românii, nu-l putem mări, ca pe un Mircea, Mihai Viteazu, Ştefan cel Mare sau Petru Rares, cari au fost şi mari voevozi şi străluciţi capitani, dar au marele merit că au fost Români de-ai noştri".**

Nu putem cita acestea, fără a adăoga: Napoleon a servit patria sa Franţa. **Voevozii Români, au servit, nu numai ţărei lor, dar şi întregului apus şi creştinătăţei ameninţate de puhoiul fanaticilor turci şi alte popoare distrugătoare, tintuite pe loc, aici la hotarele ţărei noastre din răsăritul European.**

Nu este oare o crimă şi încă cea mai mare atunci când streinii laudă virtuţile poporului român, iar unii dintre noi, în locul acestor virtuţi, **îi găsesc defecte!**

„Caracterul unui popor, se conturează şi se constată în crizele însemnate ale istoriei lui!" Le Bon.

Ori, e vre-un popor în toată lumea să fi dus o viaţă de ostaşi şi lupte ca al nostru? ori cât am căuta, nu vom găsi, dupecum nu vom găsi un alt popor, care să întrupeze calităţile ce se cer afirmărei Naţionalităţei. Calităţi, cari se găsesc numai la popoare mari şi cari sunt: **Rasa, limba, religia şi interesele naţionale.**

Aceste virtuţi constituesc tenacitatea unui popor şi deci acea a neamului român.

Popoarele care nu au un suflet strămoşesc, n'au aceaşi credinţă religioasă, aceaşi limbă, trăesc în anarchie; frate pe frate se sugrumă. Istoria ne dă destule pilde şi cea mai groasnică dintre ele, este războiul religios, care a bântuit multe state — Tara noastră nu a cunoscut lupte de asemenea natură.

Străbunii noştri Geto-Daci, au fost cuceriti de Români, au împrumutat dela aceştia, ceva din civilizaţie, artă, limbă, instituţii dar cuceritorii nu au putut, să le schimbe şi **Caracterul.** Caracterul ce-l are şi azi poporul român.

Că acest Caracter moştenit de la străbuni nu se schimbă uşor, nici după secole, o dovedim cu următorul fapt istoric: Vechi Elini, Atenieni, Tebani, etc., condamnau la moarte, pe căpeteniile oştirei învinse, — Grecii moderni, după nefastul războiu cu turcii în Asia mică, au făcut la fel.

Poporul nostru pe timpuri a adoptat ca oficială şi chiar în biserică limbele slavonă şi elenă şi ceva din civilisaţia acestora, dar sufletul şi caracterul său, nu şi l-a schimbat.

Ori dotat de Dumnezeu cu aşa virtuţi, pe care poporul românesc le-a dovedit prin străbuni, în toate acţiunile şi luptele lor, părinţii şi noi înşine în ultimul războiu, — toate întreprinse **pentru marele interes comun: INTEGRITATEA NEAMULUI.** Să nu fie cunoscute aceste virtuţi de conducătorii noştri de azi, cari şi-au pierdut încrederea în ei înşişi şi în destinul măreţ al neamului nostru?

Acestora le-a răsuns poetul român cu vârf şi îndesat:

„Acel ce'n lupta grea se teme"
„El însuşi un rătăcitor"
„Iar noi uniţi în ori ce vreme"
„Vom fi, vom fi, învingători"

Incepând articolul cu un citat din Le Bon, plin de adevăr, tot din el citez cea ce constitue forţa popoarelor moderne:

— „Forţa popoarelor moderne depinde din ce în ce mai puţin de guvernanţii lor. Ea este compusă dintr'un număr nesfârşit de sforţări individuale. O ţară devine puternică, atunci când toţi cetăţenii ei muncesc pentru acest lucru". — „Declinul este vertiginos, când toate responsabilităţile şi toate iniţiativele se lasă pe seama statului".

Dacă fostii luptători, — între cari sunt dela Profesori universitari, înalţi magistraţi, distinşi oameni de ştiinţă şi techniciani; până la plugar şi meseriaşi, — **am cucerit, ce aveam de cucerit".** Glasul Patriei, îi chiamă să întărească, ce au cucerit.

G. R. Ionescu Radu
ofiţer superior inv. din războiu

Jalea fetei

— Vers poporal —

Pe poiana înverzită,
Trece-o apă repezită;
Şi pe valea, de sub dealuri,
E potop cu grele valuri;
Iar' pe calea înundată,
Trece-o fată 'ngândurată;
Intristată şi-amărâtă,
Poartă haină jăluită;
Şi porniţă'n lumea mare,
N'află leac de alinare,
Plânge şi se ponoseşte,
Pe bădiţă mi-l jăleşte.

Fugi mai iute, fată mare,
Că vine apă 'n cărare;
Las' vină să mă 'nece,
Că n'am cu cine-mi petrece;
Că cine mi-a fost drag mie,
A plecat în bătălie.
Luni s'a dus, Marţi a ajuns,
Vineri glonţul l'a străpuns;
Puşca i-a fost lumina,
Baioneta perina,
Ingropat făr' copârşeu
Cum a voit Dumnezeu.

Lună plină, dragă lună,
Când o trece-o săptămână,
Să cobori lin pe pământ,
La al bădiţei mormânt;
Să-i ţini raza lângă cruce,
Să-i şoptesti o şoaptă dulce;
Să-i spui cu adevărat,
Jăluită m'a lăsat;
Că de dor mă vestejesc,
Cât voiu fi îl tot jălesc,
Şi mi-e neagră inima,
Că pe el nu-l pot uita!

Sorin

Nici un ac dela jîdan!

Biblioteca Centrală Universitară Cluj

Ziua Domnului

Cunosc un episcop care, pe când eram ajutor al ministrului Cultelor, mi-a înfățișat un dosar scandalos împotriva unui preot. Preotul fusese protoereu în eparhia respectivă. Protoereul fusese destituit pe temeiul acestui dosar. Oamenii politici țineau neapărat să-l reintegreze. Episcopul, bine intenționat, dar terorizat de mitul forței politice, se punea în situația jenantă de a-mi cere scut împotriva revenirii scandalosului exprotereu. I-am dat fără discuție și scandalul a fost înlăturat. A trecut un an. Regimul s'a schimbat. Scandalosul preot e azi protoereu numit din nou exact de acelaș episcop care acum un an îmi ceruse alianță împotriva răului.

Cunosc pe cineva mult mai sus decât un episcop și decât un arhiepiscop. In aceeași fostă calitate i-am prezentat un dosar ce conținea banditismul legalizat cu concursul politicei, săvârșit de un paroh în averea unei biserici, dintr'un mare centru al țării. Acel cineva a recunoscut față de mine că parohul în chestiune e un bandit pur și simplu. N'a trecut nici un an de zile: parohului bandit i s'a încredințat o distinsă misiune în străinătate. La câteva luni după asta, individul apărea ca profesor la un institut superior de teologie. Acelaș individ bătut măr pentru o aventură galantă în bucătăria unui restaurant din Capitală, și-a stins scandalul cu concursul scârbit al prefectului de poliție.

Aceste două cazuri sunt cunoscute de foarte multă lume bisericească. Mi-am călcat pe inimă să le dau în vileag sub această formă ca să arăt că în Biserica noastră nu există sancțiuni. Sancțiuni împotriva acelor membri din cler cari, prin actele și ținuta lor, nu sunt vrednici un minut să mai rămână lângă altarul jertfei ce ei de taină. Ei sunt destui și provoacă un rău imens în lucrarea reîncrestinării contemporane. Toleranța față de ei înseamnă complicitatea cu ei împotriva lui Hristos. Elemnte de odios scandal, tolerarea lor demoralizează în rândul întâiu corpul preoțesc însuflețit de înalta sa misiune. Eliminarea lor fără milă se impune. Astfel se înstăpânește convingerea anarhică, dezastruoasă, că în Biserică se poate face orice afară de misiune apostolică. O grabnică și drastică operă de purificare a cerului e necesară. Cu atât mai mult cu cât multele seminarii, academii și Facultățile ne-au dat un tineret teologic ce n'are unde să fie plasat.

Toată această operă atârnă de curajul înaltei ierarhii. Când în înalta ierarhie are aliat pe însuș Isus Hristos, cine îi poate sta împotriva?

NICHIFOR CRAINIC.

Reprodus d'n „Curentul".

Cronică teatrală

Compania de dramă, comedie și operetă, a teatrului Național din Craiova, aceea care a avut fericirea de a deschide prima stagiune teatrală românească în somtuosul teatru comunal, după o absență de peste o lună, a revenit la tribuna, pe care nu trebuia să o părăsească. Cum la 15 Ianuarie a fost primită cu dragoste frățească și entuziasm, de societatea românească și chiar o parte din cea mînoritară, de revenire, îi rostim frățescul bunvenit și creștinescul „Cristos a înviat".

Căci nădăjduim că va învia și pe scena teatrului Timișorean, cântul și jocul românesc, și opere morale în graiul nostru.

Ne-am revăzut pe dragii și răsfățații noștri artiști, frați Olteni, cari ne fac nespusa bucurie, văzând în ei, pe demnii urmași ai protogoniștilor cari au făcut gloria și renumele teatrului Craiovean, care singurul din țară și în trecut și acum, cu aceași artiști, reprezintă, dramă, comedie și operetă, daruri și calități pentru care, îi asigurăm că prețuita lor colaborare, din punct de vedere cultural și artistic, o credem necesară și deci de lungă durată.

Chezășie pentru desăvârșirea înfăptuirilor artistice, avem în persoana, distinșilor conducători ai teatrului Olteano-Bănățan, d-l D. Tomescu, directorul teatrului și d-l Emil Bobescu, directorul de scenă.

Siguranța strălucitoarelor succese, ce au avut și vor avea acești apostoli ai artei, o vedem în valuarea fiecăruia din artiști, cari urmărind a se întrece unul pe altul, formează un ansamblu superior, dovedesc că sunt artiști de mare vocațiune și prin asta fac cinste nu numai teatrului lor Oltean, dar și celor două Banaturi, cel Bănățean și Oltean.

Ionescu Radu

Expoziția pictorului I. M. Nițescu

In localitățile Casinoului Militar, în veranda de vară, se află plasate lucrările de mare valoare artistică ale pictorului academic d-l Nitescu, originar din Craiova.

Artistul Nițescu, fire blândă, cu privirea senină, prietenos și modest și cumpătat la vorbă, este un harnic muncitor pe ogorul atât de avid al artei pictorale. După terminarea școalei de arte frumoase din București, tînărul și talentatul artist a mers la Paris, unde și-a complectat și perfecționat nu numai technica artei pictorale, ci și-a lărgit și ridicat mai ales orzionul interpretării și al expresiei artistice, în senz clasic, de bun simț și frumos ca expresie.

Aceste calități, primordiale se evidențiază în lucrările figurale ce au fost expuse la Paris, apreciate de cei mai distinși artiști din Franța.

Portrete „Colierul albastru" (No. 3), „Autoportretul", „Portrait de Femme" (Nr. 9), „Portretul d-nei Farago" (No. 12), „Soția autorului" (Nr. 17), „Idilă" (No. 22) și interesantul „Omul cu părul de aramă" (No. 23), au nu numai asemănarea persoanelor, ci reoglindează caracterul și adevărata expresie: asemănarea vieții, a sufletului și a temperamentului.

Lucrările artistului Nițescu denotă putere de emotivitate, ginga șie și o technică temeinică și viguroasă. Are un culorit agreabil

Artistul Nițescu expune în lucrările sale aceea ce simte și ne silește și pe noi, privitorii, să simțim la fel cu dânsul!

Și cum condițiunile de traiu au devenit în special pentru artiști atât de grele, încât problemele de adevărată artă sunt amenințate de către profanatorii artei, așa zișii „ultra moderniști în pictură" care desfac, cu prețuri, deși „sub cost" mâzgâliturile lor, — amatorii de artă, ademeniți de prețuri eftine preferă, adesea, cumpărarea unor lucrări lipsite de orice valoare artistică.

Ne ținem de datorie să atragem atenția doritorilor de a-și împodobi camerele cu adevărate opere de artă și a se îndulci de frumusețea eternizată pe pânzele artistului Nițescu, care merită întreg sprijinul, nu numai din partea publicului ci și a autorităților, ce pot afla în această expoziție multe lucrări, potrivite de a împodobi sălile publice.

Am scris acestea, fiindcă doresc și eu, ca tot omul de bine, ușurarea situației materiale a artiștilor noștri avizați la sprijinul oficialității și mai ales al publicului iubitor de artă, cu dragoste și pricepere pentru frumos.

Prof. Velceanu

Atentat contra d-lui Gr. Bejan

Comunicat

„Asociația Studenților Creștini" dela Universitatea din Iași, față de maltratarea suferită de d-l ing. Gr. Bejan, în dimineața zilei de 10 Aprilie a. c., ține să precizeze cele ce urmează:

N'a existat și nu există nici un conflict între A. S. C. și d-l Gr. Bejan pe chestiunea „Căminului Cultural Creștin". **Nici „Asociația Studenților Creștini și nici o altă organizație studențească din Iași n'are vre-un amestec în agresiunea săvârșită asupra d-lui ing. Bejan**, ci inplicați în această agresiune au fost doar membri ai organizației **cetățenești** „Legiunea Arhanghelul Mihail", de sub conducerea d-lui C. Zelea Codreanu.

Dintre autorii agresîunii în număr de 7, numai 4 sunt studenți, iar dintre acestia, numai agresorul Ion Banea, student în medicină anul II, a fost membru al A. S. C., și în urma acestei fapte, a fost exclus pentru totdeauna din A. S. C.

Nu e adevărat, că „studenții agresori cultivau în grădina principesei Ghica zarzavatul necesar cantinei studenților", ci adevărat este că agresorii — membri ai Legiunei „Arhanghelul Mihail", cultivau zarzavatul pentru trebuințele lor personale.

A. S. C. desaprobă și regretă profund această maltratare nedemnă de un student, și pune în vedere membrilor ei, care fac parte și din „Leg. Arh. Mihail", că sunt șterși din lista membrilor A. S. C.

Comitetul Asoc. Studenților Creștini de la Universitatea din Iași.

Astfel se termină legenda eroismului lui Corneliu Codreanu, care, din vanitate —ca tată-său— a apucat momentul, când d-l Cuza a eliminat din Ligă, pe cei cari trebuiau eliminați, — vrând să pună el mâna pe întreaga organizație nationalistă-antisemită, devenind conducătorul ei, în locul d-lui Cuza, pe care l'au „destituit".

S'a umflat în pene d-l Corneliu, și în preamărirea sa proprie a pierdut ori ce simț de realitate, încât nu a văzut ce ridicol a fost, când luptând în contra jidanilor, lovea direct în d-l Cuza, cel mai temut dușman al jidanilor.

Ce ridicol. Ce rusine, că l'am avut cândva în rândurile noastre! Dumnezeu însă nu bate cu bâta. El a voit, ca fiecare să dovedească singur, ce valorează. Așa s'a și întâmplat: Bătrânul Bejan, care a luat parte la toate acțiunile „cuziste" și a jertfit mult, foarte mult, pentru idealul cuzist, veteranul cu părul cărunt, a fost lovit în cap de marele „viteaz" și „antisemit": Corneliu Codreanu.

Boata cu care a spart capul d-lui Bejan, îl va urmări pretutindeni, căci scris este: cine va scoate sabia, de sabie va muri, astfel și vestitul Corneliu — pupăză de boată va pieri. Deocamdată stă la închisoare!

Primăria Municipiului Timișoara

No. III. 9607 Dp.

LICITATIE PUBLICĂ.

Pentru asigurarea cărbunilor necesari Uzinei electrice comunale Timișoara, se va ține o a doua licitație publică la 7 Iunie 1928 ora 10 a. m., în biroul licitațiilor publice a Primăriei orașului.

Ofertele se vor înainta închise, sigilate și provăzute cu un vadiu conform caietului de sarcini.

La licitație se vor admite esclusiv producătorii, intermediarii fiind eschiși. In oferte amatorii vor semnala, că cunosc caietul de sarcini și îi se supun în toată privința.

Timișoara, la 7 Aprilie 1928.

Primăria Municipiului Timișoara

Date autobiografice de Emanuil Ungurianu.

Date din activitatea lui Emanuil Ungurianu

8

(Continuare).

1893—1894 au fost convocate femeile române din Timișoara la adunarea constituantă, s'a constituit reuniunea, a ales comitet, de prezidentă a fost aleasă D-na Maria Puticiu, soția protopopului Dr. Traian Puticiu; D-na Puticiu cam 20 de ani a condus reuniunea ca prezidentă; după îndepărtarea ei din Timișoara, a intrat în conducere un interegnu de vre-o câțiva ani, când apoi a fost aleasă de prezidentă D-na Alexandrina Vidrighin, care conduce și astăzi cu mult zel aceasta reuniune.

Mai târziu s'au schimbat statutele cu titlul „Reuniunea Femeilor Române din Timișoara", aceasta reuniune a colaborat mult în trecut și colaborează și astăzi în mod efectiv la viața culturală și socială a elementului românesc din Timișoara, sprijinește materialmente în mod considerabil tineretul român de ambele sexe dela școlile din Timișoara, conduce astăzi și un internat studențesc român. La aceasta reuniune a fost Emanuil Ungurianu membru al comitetului și membru fondator, iar dela anul 1927 și membru de onoare.

INFIINȚAREA ZIARELOR „DREPTATEA" și „FOAIA DE DUMINICA".

Emanuil Ungurianu, de timpuriu a observat necesitatea de a pune la cale o acțiune pentru răspândirea culturei la poporul român din Banat și a ajuns la convingerea, că spre acest scop trebue înființat în Timișoara un ziar românesc.

In anul 1893 s'a pus în atingere cu Alexandru Mocioni și cu Vinc. Babeș, cărora le-a expus, motivele înființării unui ziar românesc în Timișoara, iar după ce Mocioni și Babeș au declarat că sprijinesc ideea și colaborează la înființarea ziarului, Emanuil Ungurianu a convocat în toama anului 1893 fruntașii români din Timișoara și din Banat la consultare în Timișoara, unde s'a decis înființarea ziarului zilnic „Dreptatea", iar pentru poporul de rând a ziarului săptămânal „Foia de Duminică".

In luna lanuarie 1894 au început amândouă ziare a apare, au și apărut până la finea anului 1897, au costat mari spese, au trebuit intelectualii români, în frunte cu Mocioniștii să contribue cu mari subvenții, pentrucă numai din abonamente și din inserate, ziarele nu s'au putut susținea, dar a fost ziarul „Dreptatea" și persecutat de politica ungurească; a avut două procese de presă, cari au costat mari sume, căci a trebuit să plătim și mare amendă, dictată de procesele de presă; la finea anului 1897 au încetat de a apare amândouă ziare, însă dela timpul acestor ziare a început a învia gustul de cetit la poporul român din Banat.

Ca redactor responsabil al ziarului „Dreptatea" a fost Dr. Valeriu Branisce, condamnat la închisoare și a fost internat în temnița din Vaț.

ȘCOALĂ NOUĂ ROMÂNEASCĂ DIN TIMIȘOARA SUBURBIUL FABRIC.

Edificiul școalei confesionale române din Timișoara suburbiul Fabric era de tot învechit, aproape să se prăbușească, această școală era proprietatea comunei bisericești ort. române din suburbiul Fabric, dar nu dispunea de capital ca să-și edifice școală nouă; spre a scate școala din aceasta stare deplorabilă, Emanuil Ungurianu la anul 1995 a luat inițiativă, ca dela parohienii acestei comune bisericești să se adune fond, cu care să fie edificat un nou edificiu școlar, spre acest scop a convocat mai de multe ori totdeauna Dumineca după amiazi pe parohienii comunei bisericești la consultare, aceștia văzând necesitatea edificării unui nou edificiu școlar, aproape toți au început a contribui la creiarea fondului, a ținut aceasta acțiune cam 1 an de zile, banii au fost depuși la banca „Timișiana", iar libelele la Consistorul din Arad.

Acest fond s'a folosit și a făcut posibilă zidirea școalei române de astăzi din suburbiul Fabric.

ASOCIAȚIUNEA PENTRU LITERATURĂ ROMÂNĂ ȘI CULTURA BANATULUI ROMÂN. (ASTRA). DESPĂRȚĂMÂNTUL. TIMIȘOARA.

La anul 1898 a organizat Emanuil Ungurianu în Timișoara, despărțământul Timișorii al „Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român (Astra)", a condus ca director acest despărțământ timp de 12 ani și a înființat din contribuiri benevole și prin colecte în acest timp 14 biblioteci poporale, le a așezat în 14 sate românești, tot în acești ani iară din colecte a procurat în tot anul câte 8—12 sute de cărți românești și le a trimis pe satele românești de au fost împărțite ca premii cu ocaziunea examenelor școalelor primare, tot din colecte a înființat un fond cultural de 5000 coroane și l'a depus la comitetul central al Asociațiunii din Sibiu cu destinația, ca debânda acestui fond să fie în tot anul extradată despărțământului Timișorii, ca acest despărțământ să poată funcționa cu un rezultat mai efectiv pe terenul culturii.

In timpul conducerii despărțământului, a ținut în fiecare an adunare generală a despărțământului și conferințe poporale pe sate, îndemnând poporul românesc, ca între altele să îmbrățișeze și industria și comerțul, pentrucă un popor numai atunci poate deveni economicește mai tare, dacă pe lângă agricultură se ocupă și cu industria și cu comerciul, a îndemnat poporul românesc ca să nu-și vindă pământul, să-și păstreze moșia părintească și să se nizuiască a mai ocupa pământ, ca să nu fie desmoștenit de popoare străine, aceste conferințe s'au publicat în ziarele românești și într'o broșură, înainte de mai mulți ani.

(Va urma).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fiicele mândriei

„Mîndria este cel d'intâiu dintre păcatele mari“.

Ea stă în fruntea tuturor păcatelor mari, pentru că într'însa își au rădăcina o multime de alte păcate. Și-s așa de multe, încât ți-i groază să le înșiri.

1) **Fățărnicia** este fiica cea mai mare a mândriei. Omul fățarnic una zice, alta face. De aceia Mîntuitorul mustră pe fariseii prefăcuți din vremea Sa: „Vai vouă fariseilor și cărturarilor fățarnici, că mâncați casele văduvelor și vă rugați în rugăciuni lungi. Pentru aceasta veți lua mai multă osândă“ (Matei 23, 14).

2) **Indărătnicia** este al doilea păcat care iasă din mîndrie. In capitolul 8 al Sf. evanghelist Ioan, Mîntuitorul luptă cu îndărătnicia fariseilor și cărturarilor, cari vedeau minunile Domnului, ascultau frumusețea vorbelor sale, pe urma cărora „mulți crezură într'însul“ (v. 30), dar ei, cîrmuitorii poporului nu credeau. Ei făceau poftele tatălui lor, diavolul (v. 14).

3) **Cârtirea** este o altă fiică a mîndriei. Bizuindu-se pe știința lor, fariseii cîrtesc cînd ucenicii zmulg spice Sîmbăta (Mat. cap. 12) sau cînd Domnul vindecă pe orbul din naștere (Ioan, 9).

4) **Nerecunoștința** este a patra fiică a mîndriei. Păcatul acesta stăpînește neamurile și indivizii. Printre vecinii noștri și chiar între noi sînt unele neamuri nerecunoscătoare.

5) **Disprețul** este singurul urmaș de parte bărbătească al mândriei. Mîntuitorul spune: „Vedeți, să nu disprețuiți pe vreunul dintre acești mici, căci — zic vouă — îngerii lor în ceruri pururea privesc fața Tatălui meu, care este în ceruri“. (Mat. 18, 10). In această privință mult păcătuesc unii fii ridicați mai sus decît părinții și rudele lor, cînd se fac că nu-i mai cunosc, și-i disprețuesc pentru haina lor modestă și pentru bătăturile lor de pe palme!

6) **Inșelătoria** la cîntar — din partea negustorilor — în vorbe — din partea mincinșilor și oamenilor politici, face ca fiica aceasta a mîndriei să fie foarte urîtă și de oameni și de Dumnezeu.

7) **Nedreptatea** este o femeie rea — tot fiică de a mîndriei — care se suie pe scaun de judecată și face cele drepte strîmbe; ea poruncește bogaților (Nabat și Ahab) să înghită bruma de moștenire a celor săraci; ea urăște cinstea și viața curată a creștinilor buni la Dumnezeu, de aceia caută să nedreptățească pe cei buni, negânduli-se meritele.

8) **Lăcomia** de averi, la mâncare, la băutură, este tot fiica mândriei. In dorința de a-i întrece pe toți, în vitejia fără-delegii, omul mîndru mănâncă, bea și adună ca dihorul, mai mult decât îi trebuie. Așa păgubește și societatea și se păgubește și pe sine în numele bun sau în sănătatea sa.

9) **Răutatea inimii** trezește zavistia, spurcă viața curată, unge cu păcură porțile cinstite, pune foc, dă drumul apei pe holde, împușcă pe ascuns, grăiește de rău prin toate ungherele. De aceia Mîntuitorul zice că: „Din inimă ies gînduri rele, omoruri, adulter, desfrânare, furturi, mărturii mincinoase, defăimări“ (Matei, 15, 19).

10) **Desertăciunea.** Aduceți-vă aminte de cele două poloboace goale, care hodorogeau de-ți spărgeau urechile. In timp ce poloboacele pline nu fac niciun zgomot, cel căzut în lanturile desertăciunii se laudă peste măsură. Așa se lăudau fariseii, cînd spuneau Mîntuitorului: „Tatăl nostru este Abraam“ (Ioan, 8, 39).

11) **Pizma** este roada mîndriei, în sufletele celor mai mici; pismuiește pe cel cu avere mai multă ca tine; pismuiești pe cel mai blînd ca tine. Așa a înțeles Pilat, că Evreii „din pizmă îl dase în mînile lui“ pe Isus (Mat. 27, 18).

12) **Setea de cotropire** este păcatul națiilor, cînd rîvnesc la pământul vecinilor și al oamenilor, cînd răsluesc brazdă cu brazdă, în fiecare primăvară, ogorul vecinului.

13) **Ușurătatea**, — o altă fiică a mândriei — Ușurel este tânărul care risipește ce n'a adunat. Ușurel este omul care răspunde necugetat. Ușurel sunt fetele care se lasă ademenite de tineri fără obraz. Ușurel este omul care nu lucrează cu stăruință.

14) **Viclenia** vulpii a rămas de pomină. Vulpea însă n'are păcate. Păcatele sînt numai pe oameni. Omul viclean trage chiulul la muncă, dar voiește plată la rând cu ceilalți. Omul viclean înșală pe tovarăși în negustorie. Omul viclean vorbește cu două înțelesuri. Cu unul ca acela să nu te întovărășești.

15) **Nestatornicia** este ultima vlăstară a mîndriei. Omul nestatornic trece ca gâsca pe apă, prin toate breslele și prin toate meseriile, și nu se leagă nici de una. Cuvîntul lui este pleavă, pe care o sboară vîntul. Nor călător, pasere de noapte, sprințar și neisprăvit în toate faptele sale.

Iată pe scurt cele 15 păcate ale omului mîndru. Cine nu a crezut că mândria este un mare păcat, poate vedea acum cît de plodicioasă este ea în sate.

De aceia, creștinul trebuie să fugă de mândrie ca de cea mai grozavă boală a sufletului.

Econom A. C. Cosma

Sfaturi gospodărești pentru primăvară

Curățiți și îngrijiți fânețele de deal

Unele fânețe de deal dau o iarbă așa de bogată în flori și așa de bună ca nutreț, că vitele o mănâncă mai lacom ca fânul de livadă. Trifoieș sălbatec roșu, alb, galben, golomăț, ovăscior, iarbă lată, sunătoare, măzăriche și câte alte ierburi gustoase compun fânul și păscătoarea bună de deal.

Un fânețe bun e un izvor de bogăție pentru gospodar, dar asemenea fânețe sunt puține. Se știe că pe unele locuri deluroase iarba e bună, e abundentă, cum se vede aceasta pe vălcele, gropane, podine, pe locuri revărsate ș. a. pe alte locuri însă, cum sunt locurile băhnoase, coastele arse de soare, coastele pripurii, crește puțină iarbă și de calitate rea.

Pe un fânaț rău crește bungeag (mușchi), coada calului, păius sec, părul porcului, traista ciobanului, spânz, ferigă, pir, stevie și multe alte buruene rele ca nutreț.

Un fânaț bun dă de 3—6 ori mai mult fân și mai bun ca un fânaț rău.

* * *

Și acuma să vedem cum trebue să lucrăm, ca să îndreptăm, fânațele noastre. Eu cred că cel mai ușor lucru e:

1. **Să curățim fânațul.**

Adeseori se văd mușuroaie, pietre, vreascuri, surcele și lemne aruncate și cari acopăr unele părți din fânaț. Pe asemenea locuri nu crește bine iarba și la cosire se strică uneltele. Deace primăvara e nevoe ca să se adune cu greble de fer toate pietrele și toate frânturile de lemne, să se împărștie mușuroaiele, să se astupe gropile și să se asemene cu pământ toate văgăunele și făgașurile fără rost. E bine să îngrădim fânațul cu sârmă ghimpată sau cu răslogi, pentru ca munca noastră să nu fie zădarnică.

După o curățire temeinică se mai cere.

2. **Ingrijirea fânațului.**

Bungeagul (mușchiul) se va scoate afară cu grapa de fer, feriga, brusturii, barba ursului, spânzul, stevia, stirigoaia și celelalte buruene rele se vor săpa dela rădăcină cu hârletul, iar pe locurile fără iarbă se va mărunți pământul și se va sămăna măzăriche amestecată cu trifoi de câmp, raigras și timotei.

Pe unde trece grapa de fer pentru scos bungeag e o binecuvântare și să nu ne temem că ea scormonește rădăcina ierbei bune. După grăpare iarba se îndesește ca peria, căci rădăcinile se înoesc și iarba înfrățește.

Sămânța de iarbă, ce se pune pe locurile goale, va fi cu spor și va îmbunătăți recolta. Deacea să nu cruțăm nici timpul, nici munca, nici banii, când e vorba de îngrijirea fânețelor.

Pe coastele din fața soarelui să nu se taie arborii umbroși, ci e bine ca să se mai planteze asemenea arbori pe unde lipsesc. Vara ei țin umbră, răcoare și umezeală în aer și feresc fânațul de arșița soarelui, care arde și usucă iarba în creștere. Se știe că unde avem o coastă împestrițată cu puțini arbori, tot la 20—30 m. depărtare între ei, acolo iarba e mai bună și mai bogată ca pe șcarpurile goale, spălate de ploi și arse de soare.

Să cruțăm arborii de pe fânețe și să-i îngrijim, căci ne sunt de folos.

Locurile băhnoase trebuesc scurse prin șanțuri de scurgere. Aceste șanțuri le săpăm adânc cam de 50 cm., le umplem apoi cu pietre sau cu crengi. Astfel ele nu se vor astupa cu pământ, iar apa va curge întruna printre pietrele și crengile de umplutură.

Să îngrijim locurile băhnoase și să cultivăm fiecare palmă de pământ în folosul nostru.

Să punem stăruință multă și dragoste la toate lucrările, ce le facem pe fânețele noastre și vom avea destul nutreț pentru vite.

Ing. N. Pascovici

„Progresul“ Cernăuți.

INFORMAȚIUNI

Asociația Corurilor și Fanfarelor Române din Banat, a trimis corurilor și fanfarelor din Banat, următoarea circulară:

In 13 Mai se va inaugura noul teatru din Timișoara. Primăria orașului va aranja în această zi mari serbări, la cari vor asista și membrii Inaltei Regențe. Asociația noastră este invitată, ca să aranjeze o mare întrecere de coruri țărănești, la care vor lua parte numai corurile cele mai bune.

Călătoria și întreținerea este gratuită!

Concertul se va ține după amiazi în grădina Cinematografului de vară. Seara corurile vor putea reîntoarce spre casă.

Vă rog trimiteți de urgență următoarele:

1. Tablou nominal al cântăreților.

2. Numele stațiunei de unde plecați socotind spesele de călătorie dus și întors. Indicați ora de sosire.

3. Titlul celor două piese corale, ce veți cânta. Anunțați 4 piese.

Se vor cânta **numai** piese poporale, frumoase și bine studiate!

Cântăreții se vor prezenta în haine naționale de sărbătoare.

Corurile mixte vor studia Imnul Regal și Deviza de Vidu, publicate în Revistă.

Rugăm a vă conforma întocmai dispozițiunilor de mai sus! Timișoara, 11 Aprilie 1928. Președinte **Velceanu**.

Asociația amicilor artelor frumoase din Municipiul Timișoara, își inaugurează activitatea la 1 Maiu anul acesta.

Se organizează lecții de inițiare și educație artistică, cuprinzând următoarele cursuri: 1. Desen și pictură, 2. Desen, modelaj și pictură, 3. Anatomie estetică, 4. Perspectivă, 5. Istoria artelor și estetica. Doritorii de a urma aceste cursuri se pot înscrie în fiecare zi între orele 1—2 p. m. dela 20 Aprilie până la 30 Aprilie, la școala de Arte și Meserii din Timișoara. Cursurile se deschid în ziua de 2 Maiu. Deocamdată nu se impun condiții speciale de înscriere în afară de plata unei taxe de înscriere de 100 lei pe timpul dela 1 Maiu până la 1 Iulie 1928.

D-l Dr. David Jurca, distinsul nostru prieten s'a mutat definitiv în comuna Panticeu (Jud. Cluj), unde va funcționa ca medic de circumscripție. Pe această cale își ia rămas bun de la cunoscuții cu care nu a avut ocazia de a se întâlni.

Teatrul Național Timișoara

Repertoriul Teatrului de la data de Duminecă 22 Aprilie: Duminecă 22 Institutorii; Luni 23 Omul de Zăpadă; Marți 24 Păiajenul; Miercuri 25 și Joi 26 Strigoii; Vineri 27 Terez Reaquine; Sâmbătă 28 Cafeneaua Mică; Duminecă 29 după masă Paiajenul seara Crimă și Pedeapsă.

Din viața satelor noastre

SÂNGEORGE. In fundamentul noului edificiu școlar s'a zidit un act cu următorul cuprins:

Act istoric de suvenire despre locuitori și înființători acestei școale primare de stat din comuna Sângeorge, poșta Birda, Județul Timiș-Torontal sau Provincia Banatul și țara numită România-Mare.

Aceasta comună numită Sângeorge își are numele dela Mănăstirea cu călugări din apropiere. Inainte de acestea locuitorii dinpreună cu călugări Sf. Mănăstirei erau Români și numai vreo 4 sau 6 familii erau sârbi veniți din alte părți, iar cu timpul de sub mai multe stăpânîri, aproape toți locuitori s'au sârbizat dinpreună cu călugări și mănăstire cu tot, rămânând până în ziua de azi ca români numai vreo 18 sau 20 capi de familie cu copii și fete de ai lor corespunzători conform legei în vigoare promulgată prin Decret. Regal No. 2571 din 24 Iulie 1924 și publicat în Monitorul Oficial No. 101 din 26 Iulie 1924.

In anii 1911 și 1913 dela Christos de sub stăpânirea maghiară tara numita Ungaria a cărcia autorități de atuncia au hotărât de a aduce coloniști unguri în această comună și locuitori locali pentru 1 jugher de pământ din apropiere au primit dela Statul ungar 2 jughere la pădure mai departe spre comuna Opatita.

Pământul destinat de autoritățile Ungariei pentru coloniști, format pământ al Statului, când era a se face colonii maghiare în anul 1914 a izbucnit un mare război între Unguri și Sârbi, din Tara Ungariei cu Tara Sârbiei mai apoi și între alte țări din Continentul Europa, sfârșindu-se acest mare război în anul Domnului 1918—19, cu ajutoriul lui Dumnezeu a Dorobanțului Român prin înțelepciunea Maestatei Sale Regele Ferdinand I. cu familia Regală, am fost și suntem toți Români uniți laolaltă între hotarele sau granițele Dunărea, Tisa, Nistru și Marea Neagră, ca oare când pe vremea lui Mihai Viteazul și strămoșilor noștri Traian și Decebal.

In anul Domnului Nostru Isus Cristos 1921, 1922, 1923 și 1924 s'au făcut colonizări în această parte și a adus 44 familii coloniști din Județele Ardealului numite Jud.: Solnoc Doboca numit mai târziu Somes și Satu mare.

Inainte de a veni coloniști în această comună, Dumnezeu a rânduit pe învățătorul Nicolae E. Ferr din Izgar Jud. Caraș Severin, care pe aceste părți era venit din satul său numit Bobota Jud. Salaș, din apropierea satului Simion Bârnut, numit Bocșa Românăși Bădăcin a lui Iuliu Maniu, spre a munci și a face propagandă culturală română și înțelegând lipsa de un om care să muncească pentru românizm în comuna Sângeorge, unde căsătorindu-se cu Elena Ferr născ.

(Va urma).

Vinga. In ziua de 8 Aprilie s'a aranjat o petrecere în favoarea aviației române de către d-l director școlar Ion Mugu. La această petrecere s'a recitat un monolog, cu titlul: „Așa-i în România“ de către un elev de școală.

Monologul conține un subiect hazliu, în care se spune că: cine ar mânca gâsca și rața grasă, dacă n'ar fi jidanii. — A mai rostit și cuvintele: „la pene! la pene...“.

La acest festival a luat parte și un funcționar de stat, JIDAN, care a aflat de bine, ca imediat să provoace un scandal și să conturbe petrecerea.

Acest jidan este **judecătorul Klein**, care pentru un moment a uitat că este plătit de români și a crezut că este pus în serviciu, să apere demnitatea rasei lui Iuda, din Palestina.

Acest Klein, a fost mutat din Deta, pentru niște lucruri, cari au cerut ca să fie pedepsit și acuma joacă la Vinga pe ministrul plenipotențiar al Palestinei, plătit de statul român. De ce a conturbat serbarea aviației române. de ce nu a dat nici un ban pentru aeroplanul nostru?!

Mica Publicitate

Apel. Subsemnatul fac cunoscut, că nu recunosc nici o datorie cambială sau de altă natură, pe casa și averea noastră, afară de acelea, ce s'au făcut respe cambiile ce s'au semnat de Ioan Tolvădean și soția, cu mâna proprie, în prezența noastră. **Ion Tolvădean și soția H. L. Fr.**

CINEMA:

CETATE: 22 și 23 Aprilie — APOLLO: 24 și 25 Aprilie
CONCORDIA: 26 Aprilie

„DAMA CU CAMELII“

Inscenare modernă după cunoscutul roman al lui AL. DUMAS. Cel mai mare succes al simpaticei artiste NORMA TALMADGE (KIKI), care în acest film admirabil rivalizează cu SARAH BERNHARD și întrece pe Francesca Bertini, Alla Nazimova și Pola Negri.

In rolul principal: NORMA TALMADGE

Monopol: Fanamet-Film, Cluj.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMÂNEASCĂ“ Sucursala Timișoara, Piața Țepeș Vodă No. 2. — Telefon No. 1200.